

**Az 1/2003/EK tanácsi rendelet 27. cikkének (4) bekezdése értelmében közzétett közlemény a
COMP/39.398 – Visa MIF ügyben**

(EGT-vonatkozású szöveg)

(2010/C 138/10)

1. BEVEZETÉS

- (1) Az EUMSZ. 101. és 102. cikkében meghatározott versenyszabályok végrehajtásáról szóló, 2002. december 16-i 1/2003/EK tanácsi rendelet⁽¹⁾ 9. cikke szerint ha a Bizottság olyan határozatot szándékozik elfogadni, amely a jogsértés befejezését írja elő, és az érintett vállalkozások olyan kötelezettségvállalásokat ajánlanak fel, amelyek célja, hogy a Bizottság által az előzetes értékelésben kifejtett elvárásoknak eleget tegyenek, a Bizottság határozatával kötelezővé teheti ezeket a kötelezettségvállalásokat a vállalkozások számára. Ilyen határozat határozott időre fogadható el, és azt mondja ki, hogy a Bizottság részéről semmilyen további intézkedés nem indokolható. Ugyanezen rendelet 27. cikkének (4) bekezdése szerint a Bizottság közzéteszi az ügy tömör összefoglalóját és a fő kötelezettségvállalások tartalmát. Az érdekelt felek a Bizottság által meghatározott határidőn belül nyújthatják be észrevételeiket.

2. AZ ÜGY ÖSSZEFOGLALÁSA

- (2) 2009. április 3-án a Bizottság kifogásközlést fogadott el a Visa Europe Limited (a továbbiakban: Visa Europe), a Visa Inc. és a Visa International Services Association ellen.
- (3) Az 1/2003/EK rendelet 9. cikkének (1) bekezdése értelmében előzetes értékelésnek minősülő kifogásközlés megállapítja, hogy a Bizottság előzetes álláspontja szerint a Visa Europe – amely európai bankok szövetsége – megsértette az EUMSZ. 101. cikkét és az EGT-megállapodás 53. cikkét azáltal, hogy olyan multilaterálisan egyeztetett bankközi jutalékokat (multilaterally agreed interchange fees, a továbbiakban: MIF) határozott meg, amelyek az EGT-n belül határokon átnyúló és egyes belföldi⁽²⁾ értékesítési pontokon VISA, VISA Electron és V PAY fogyasztói bankkártyákkal lebonyolított tranzakciókra alkalmazandóak.
- (4) A bankközi jutalékokat valójában a kereskedő bankja (a továbbiakban: elfogadó bank) fizeti a kártyatulajdonos bankjának (a továbbiakban: kibocsátó bank) az értékesítési helyen bankkártyával lebonyolított minden egyes tranzakcióért. Amikor a kártyatulajdonos bankkártyát használ áruk vagy szolgáltatások kereskedőtől történő megvásárlására, a kereskedő valójában kereskedői díjat fizet elfogadó bankjának. Az elfogadó bank e díj egy részét megtartja (ez az elfogadó bank árrése), egy részt továbbad a kibocsátó

banknak (ez a MIF), egy kis részt pedig a rendszer működtetőjének (ebben az esetben a Visának) fizet ki. A gyakorlatban a kereskedői díj nagy részét a MIF határozza meg.

- (5) A Bizottság a kifogásközlésben aggodalmát fejezte ki amiatt, hogy a MIF-ek céljukat és hatásukat tekintve számottevően korlátozzák a versenyt az elfogadó piacokon a kereskedők és közvetetten az ő fogyasztóik kárára. Úgy tűnt, hogy a MIF-ek azáltal, hogy valamennyi elfogadó bankra vonatkozó jelentős költségelemet hoztak létre, megnövelik azt a bázist, amely alapján az elfogadó bankok a kereskedői díjakat megállapítják. A Bizottság előzetes értékelése szerint a Visa Europe által alkalmazott MIF-ek objektív szempontból nem szükségesek. Az elfogadó piacokon érvényesülő korlátozó hatást tovább erősíti a MIF-ek által a hálózatra és a kibocsátó piacokra gyakorolt hatás, valamint más hálózati szabályok és gyakorlatok (a bankkártyák általános elfogadási kötelezettségére vonatkozó szabály, a megkülönböztetés tilalmának szabálya, keverés, valamint eltérő MIF-ek alkalmazása a határokon átnyúló és a belföldi elfogadó bankokra). A kifogásközlés szerint továbbá a MIF-ek nem teljesítik azokat a követelményeket, amelyek alapján az EUMSZ. 101. cikkének (3) bekezdése szerint mentességet kaphatnának azért, mert lehetővé teszik a fogyasztók méltányos részesedését a belőle eredő előnyből.
- (6) A kifogásközlést 2009. május 29-én a Visa Inc. és a Visa International Service Association számára is megküldték, különös tekintettel a régiók közti MIF-rátáik potenciálisan alapértelmezettként történő alkalmazásáért (vagyis amennyiben ezek a jutalékok vonatkozhatnak az EGT-n belül VISA és V PAY fogyasztói kártyákkal lebonyolított, határokon átnyúló vagy belföldi tranzakciókra), valamint a bankkártyák általános elfogadási kötelezettségére vonatkozó szabály és a megkülönböztetés tilalma szabályának meghatározásában való részvételükért.

**3. A FELAJÁNLOTT KÖTELEZETTSÉGVÁLLALÁSOK
LÉNYESGE**

- (7) Az eljárásban részt vevő felek nem értenek egyet a Bizottság előzetes értékelésével. A Visa Europe mindazonáltal kötelezettségvállalásokat ajánlott fel az 1/2003/EK rendelet 9. cikke alapján azzal a céllal, hogy eloszlassa a Bizottság versennyel kapcsolatos aggályait az azonnali terhelésű betéti kártyák szegmensében.
- (8) A kötelezettségvállalások rövid összefoglalása az alábbiakban olvasható, a teljes angol nyelvű anyag pedig a Versenypolitikai Főigazgatóság honlapján található meg az alábbi internetcímen:

http://ec.europa.eu/competition/index_en.html

⁽¹⁾ HL L 1., 2003.1.4., 1. o. Az EK-Szerződés 81. és 82. cikke 2009. december 1-jei hatállyal az Európai Unió működéséről szóló szerződés 101., illetve 102. cikkévé vált. A két-két rendelkezés tartalmilag azonos. Ezen értesítés alkalmazásában az Európai Unió működéséről szóló szerződés 101. és 102. cikkére való hivatkozást – adott esetben – az EK-Szerződés 81. és 82. cikkére történő hivatkozásként kell érteni.

⁽²⁾ A belföldi MIF-rátákat kilenc országban jelenleg a Visa Europe határozza meg. A többi EGT-országban a belföldi MIF-rátákat a Visa Europe tagjai határozzák meg.

- (9) A Visa Europe vállalja, hogy a kötelezettségvállalási határozatról szóló értesítéstől számított két hónapot követően 20 bázispontban (0,2 %) korlátozza az azonnali terhelésű fogyasztói betéti kártyákkal lebonyolított tranzakciókra alkalmazandó, határokon átnyúló MIF-ek éves súlyozott átlagát. A korlát külön-külön minden olyan EGT-országban is alkalmazandó lesz, amelyek vonatkozásában a Visa Europe közvetlenül határoz meg egyedi belföldi fogyasztói azonnali terhelésű MIF-rátákat, valamint azokban az EGT-országokban, ahol más MIF-ek hiányában a határokon átnyúló MIF-rátákat alkalmazzák.
- (10) Több EGT-ország központi bankja által végzett, a bankkártya- és a készpénzköltségeket összehasonlító tanulmányok alapján a Bizottság azon az előzetes véleményen van, hogy az azonnali terhelésű fogyasztói betéti kártyákkal lebonyolított tranzakciókra alkalmazandó, a Visa Europe által vállalt MIF-ek összhangban állnak a gazdasági szakirodalomban kidolgozott kereskedői közömbösség módszertanával („turistateszt”) ⁽¹⁾. Az ennek a tesztnek megfelelő díjat (amelyet kiegyensúlyozó díjként is említenek) olyan szinten határozzák meg, amely mellett a kereskedő számára közömbös, hogy a fizetést készpénzzel vagy kártyával teljesítik-e. A kiegyensúlyozás olyan jellegű, hogy a kereskedők nem fizetnek magasabb díjakat, mint a kártyahasználat által számukra eredményezett tranzakcionális előny. Tranzakcionális előnyök például akkor keletkeznek, amikor a kártyával történő fizetések a készpénzes fizetéshez képest csökkentik a kereskedők költségeit (például azért, mert megspórolják a készpénzzel kapcsolatos szállítási és biztonsági költségeket, illetve csökkentik a sorban állási időt a pénztárnál). Bizonyos feltételezések alapján (például a kártyatulajdonosokra történő áthárításának mértékétől függően) a jutalék biztosítja, hogy a kártyatulajdonosok hatékonyan válasszanak a fizetési eszközök közül. Így a MIF-ek pontos árjelzéseket adnak a kártyatulajdonosok számára, akik magatartásukat ennek megfelelően alakíthatják.
- (11) Ezenfelül a Visa Europe vállalja, hogy folytatja a Visa Europe Board által 2009 márciusában bevezetett átláthatósági intézkedések végrehajtását és fejlesztését. A Visa Europe különösen a következőket vállalja:
- továbbra is alkalmazza az egynél több bankkártyarendszerre, illetve egynél több Visa Europe-kártyatípusra alkalmazandó kereskedői díjak keverését tiltó szabályt, valamint felkéri az elfogadó bankokat, hogy vezessék be a kereskedői díjak különböző kártyatípusok szerinti részletezésű számlázását,
 - továbbra is kéri a Visa Europe-tagokat, hogy rögzítsék az összes MIF-rátát, és ezeket alkalmazzák a határokon átnyúló kibocsátási és elfogadási tranzakciókra,
- folytatja valamennyi, régió belüli és belföldi MIF közzétételét internetes oldalán oly módon, amely az összes tranzakciótípusra alkalmazandó bankközi rátát azonosítja, és azt kéri az elfogadó bankoktól, hogy tájékoztassák a kereskedőket erről a közzétételről,
- biztosítja, hogy az EGT-ben kibocsátott kereskedelmi kártyákat teljes mértékben ránézésre azonosíthatóvá teszik, és hogy az elfogadó bank vagy a kereskedő valamennyi ilyen kártyát elektronikusan azonosíthassa a POS-termináloknál, amennyiben a terminál rendelkezik a szükséges felszerelésekkel,
- a Visa Europe a bankkártyák általános elfogadási kötelezettségére vonatkozóan már különböző szabályokat alkalmaz a VISA, a VISA Electron és a V PAY kártyákra, vagyis a kereskedők szabadon választhatnak, hogy VISA és/vagy VISA Electron és/vagy V PAY kártyát fogadjanak-e el. A Visa Europe nem fog változtatni ezeken a szabályokon, mivel azok vonatkoznak az azonnali terhelésű betéti tranzakciókra. A Visa Europe azt is kéri majd az elfogadó bankoktól, hogy tájékoztassák a kereskedőket, hogy engedélyezik számukra VISA és/vagy VISA Electron és/vagy V PAY kártyák és/vagy a versenytárs rendszerek kártyáinak elfogadását,
- fenntartja jelenlegi álláspontját, mely szerint a kereskedők az egyes bankkártya-típusokkal lebonyolított tranzakciók kezelését különböző elfogadó bankokkal végezhetik a Visa Europe rendszeren és/vagy versenytárs-rendszereken belül.
- (12) A Visa Europe ellenőrző megbízottat nevez ki, aki ellenőrzi, hogy a Visa Europe teljesíti-e a kötelezettségvállalásokat. A kinevezés előtt a Bizottság jogosult a javasolt megbízott személyének jóváhagyására vagy elutasítására.
- (13) A kötelezettségvállalások a Visa Europe kötelezettségvállalási határozatról történő értesítésének időpontjától számított négy évig lesznek hatályban és felülvizsgálati mechanizmust tartalmaznak.
- (14) A kötelezettségvállalások nem vonatkoznak a Visa Europe által jelenleg alkalmazott, fogyasztói hitel- és halasztott terhelésű betétkártya-tranzakciókra vonatkozó MIF-ekre. Ezekre a Visa Europe által korábban alkalmazott, fogyasztói hitel- és halasztott terhelésű betéti kártya tranzakciókkal kapcsolatos, folyamatban lévő trösztellenes bizottsági vizsgálat keretében fognak kitérni. A javasolt kötelezettségvállalások továbbá nem sértik a Bizottság arra irányuló jogát, hogy eljárást kezdeményezzen vagy folytasson más Visa hálózati szabályok, így például a bankkártyák általános elfogadási kötelezettségére vonatkozó szabály, a Visa Europe által a kereskedelmikártya-tranzakciókra alkalmazott MIF-ek, illetve a régiók közti MIF-ek ellen.

⁽¹⁾ Lásd Jean-Charles Rochet és Jean Tirole: „Must Take Cards and the Tourist Test”, Institut d'Économie Industrielle (IDEI), Toulouse, IDEI Working Papers, 496. sz., http://idei.fr/doc/wp/2008/must_take_cards.pdf

(15) Ezek a kötelezettségvállalások kizárólag a Visa Europe-ra vonatkoznak. Következésképpen a Visa Inc. és a Visa International Service Association ellen jelenleg folytatott – az azonnali terhelésű fogyasztói betéti kártyákra vonatkozó MIF-ekre is kiterjedő – trösztellenes vizsgálat (fenti 6. pont) a Bizottság további értékelésig nyitva marad, és lehetőség szerint az e közleményre érkezett észrevételeket is magában foglalja majd.

4. FELHÍVÁS ÉSZREVÉTELEK MEGTÉTELÉRE

(16) Az e közleményre tett észrevételek függvényében a Bizottság az 1/2003/EK rendelet 9. cikke (1) bekezdésének értelmében olyan határozatot kíván elfogadni, amely megállapítja a fent összefoglalt és a Versenypolitikai Főigazgatóság honlapján közzétett kötelezettségvállalások kötelező jellegét. Amennyiben a kötelezettségvállalások jelentős mértékben módosulnak, a Bizottság új piaci tesztelést végez.

(17) Az 1/2003/EK rendelet 27. cikkének (4) bekezdésével összhangban a Bizottság felhívja az érdekelt harmadik feleket, hogy nyújtsák be észrevételeiket a tervezett kötelezettségvállalásokkal kapcsolatban. Ezen észrevételeknek e

közzététel napjától számított egy hónapon belül be kell érkezniük a Bizottsághoz. A Bizottság felkéri továbbá az érdekelt harmadik feleket arra, hogy nyújtsák be észrevételeik betekinthető változatát is, amelyből az üzleti titkokat és egyéb bizalmas részeket törölték, vagy adott esetben betekinthető összefoglalóval vagy az „üzleti titok” vagy a „bizalmas” szóval helyettesítették. A jogos kéréseket a Bizottság figyelembe veszi. Amennyiben nem küldik meg az észrevételek betekinthető változatát, a Bizottság jogosult úgy tekinteni, hogy az észrevételek nem tartalmaznak bizalmas információt.

(18) Az észrevételeket a „COMP/39.398 – Visa MIF” hivatkozási szám feltüntetésével lehet a Bizottsághoz eljuttatni e-mailen (COMP-GREFFE-ANTITRUST@ec.europa.eu), faxon (+32 22950128) vagy postai úton a következő címre:

European Commission
Directorate-General for Competition
Antitrust Registry
1049 Bruxelles/Brussel
BELGIQUE/BELGIË